

آداب و فنون دیپلماتیک

نویسندگان:

دکتر، پراهم، معاجی
دکترای روابط بین‌الملل، پژوهشگر و
مدرس دانشگاه

دکتر محمد نونزاد
عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد
واحد تهران مرکزی

سرشناسه	: نونزاد، محمد، ۱۳۴۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: آداب و فنون دیپلماتیک/نویسندگان محمد نونزاد، ابراهیم معراجی.
مشخصات نشر	: تهران: خرسندی، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۸ ص
شابک	: 978-622-224-072-1
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: آداب دیپلماتیک
موضوع	: Diplomatic etiquette
شناسه ا۴: وده	: معراجی، ابراهیم، ۱۳۶۳-
رده‌بندی: کنگرد	: BJ۲۰۰۷
رده‌بندی: دی	: ۳۹۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۷۷۰۱۸۹

انتشارات خرسندی

خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان لبافی‌نژاد، زنجیده، خیابان دانشگاه، پلاک ۱۷۴، واحد ۲

تلفن: ۵-۳۴-۶۶۹۷۱۰ و ۵-۴-۶۶۹۰۰۰۴

فروشگاه شماره ۱: میدان انقلاب، خ منیری جاوید (اردیبهشت)، پلاک ۹۲، تلفن: ۶۶۹۵۰۷۵۹

فروشگاه شماره ۲: خ انقلاب، بین خ فخر رازی و خ دانشگاه، مجرای باران، پلاک ۱۲۱۸

تلفن: ۶۶۹۷۳۹۷۴ و ۶۶۹۷۴۶۷۵

پست الکترونیک: Khorsandy.pub@gmail.com

سایت اینترنتی: www.Khorsandypub.com

آداب و فنون دیپلماتیک

دکتر محمد نونزاد - دکتر ابراهیم معراجی

چاپ اول: ۱۳۹۸ تیراژ: ۵۰۰ جلد قیمت: ۲۴۰,۰۰۰ ریال

ISBN: 978-622-224-072-1

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۴-۰۷۲-۱

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۱	پیشگفتار.....
۱۳	فصل اول - مفهوم دیپلماسی.....
۱۵	تعریف دیپلماسی و مفاهیم آن.....
۱۶	روابط دیپلماتیک.....
۱۷	ارتباطات افکار و عقاید.....
۱۷	تاریخچه روابط دیپلماتیک.....
۱۸	۱. یونان باستان.....
۱۹	۲. روم باستان.....
۱۹	۳. ایران باستان.....
۲۰	۴. دیپلماسی در دوران معاصر.....
۲۲	انواع دیپلماسی.....
۲۲	۱. دیپلماسی کلاسیک.....
۲۲	۲. دیپلماسی در زمان جنگ.....
۲۳	۳. دیپلماسی اجبار آمیز.....
۲۴	۴. دیپلماسی پارلمانی.....
۲۵	۵. دیپلماسی فرهنگی.....
۲۶	۶. دیپلماسی عمومی.....
۲۹	فصل دوم - ماموریت دیپلماتیک.....
۳۱	برقراری روابط دیپلماتیک و شرایط آن.....
۳۳	دیپلمات و شرح وظایف آن.....
۳۴	انواع ماموریت‌های دیپلماتیک.....
۳۵	وظایف نمایندگی دیپلماتیک.....
۳۵	۱. نمایندگی دولت فرستنده نزد دولت پذیرنده.....
۳۵	۲. حفظ منافع دولت فرستنده و اتباع آن.....
۳۶	۳. مذاکره و گفتگو با حکومت دولت پذیرنده.....

۳۶	۴. کسب اطلاع و گزارش آن
۳۷	۵. بسط روابط دوستانه
۳۷	ارکان و سلسله مراتب دیپلماتیک
۳۷	۱. رئیس کشور
۳۸	۲. وزیر امور خارجه
۳۸	۳. ماموران دیپلماتیک
۳۹	۳. ۱. رئیس ماموریت
۳۹	"الف) سفیر و وزیر مختار
۳۹	سفیر آکر دپته یا نماینده دیپلماتیک مشترک
۴۰	توار نامه
۴۲	ب) کاردار
۴۲	۳. ۲. اعضاء هیأت دیپلماتیک
۴۳	الف) رایزن و اید
۴۳	۱. رایزن نظامی
۴۳	۲. رایزن اقتصادی جاری
۴۴	۳. رایزن فرهنگی
۴۴	۴. رایزن علمی
۴۴	ب) دیران
۴۵	ج) کارمندان اداری و خدمه ماموریت دیپلماتیک
۴۵	۳. ۳. تعیین اعضاء مأموریت دیپلماتیک
۴۶	۳. ۴. مزایا و مصونیت های دیپلماتیک
۴۶	الف) مصونیت دیپلماتیک
۴۷	۱. نظریه نمایندگی
۴۷	۲. نظریه برون مرزی
۴۸	۳. نظریه مصلحت خدمت
۴۸	۴. نظریه رفتار متقابل
۴۸	انواع مصونیت دیپلماتیک
۴۹	بند اول: مصونیت از تعرض
۴۹	۱. مصونیت محل کار دیلمات
۵۰	۲. مصونیت شخص مامور دیپلماتیک

۵۰	۳. مصونیت خانواده ماموران دیپلماتیک
۵۰	بند دوم: مصونیت نوشته‌ها، اسناد و اموال دیپلماتیک
۵۱	بند سوم: مصونیت قضایی
۵۱	۱. مصونیت اعضای دیپلماتیک از تعقیب قضایی و اجرای احکام
۵۲	۲. مصونیت جزایی
۵۲	۳. مصونیت مدنی
۵۲	حدود مصونیت قضایی
۵۳	۱. دعوی مربوط به مالکیت و تصرف اموال غیر منقول
۵۳	۲. دعوی مربوط به ارث
۵۳	۳. دعوای مربوط به یک نسبت آزاد
۵۳	ب) مزایای دیپلماتیک
۵۴	۱. معافیت‌های مالیاتی
۵۵	۲. مزایای گمرک
۵۶	خاتمه ماموریت دیپلماتیک
۵۶	الف: قطع روابط دیپلماتیک
۵۷	ب: پایان ماموریت دیپلماتیک
۵۸	نماینده کنسولی
۵۸	روابط کنسولی
۵۹	برقراری روابط کنسولی و آثار آن
۶۱	انواع وظائف کنسولی
۶۲	اعضای پست کنسولی
۶۳	تعیین رئیس ماموریت کنسولی
۶۳	انواع مصونیت‌های کنسولی
۶۴	مصونیت جزایی کنسولی
۶۵	نماینده‌گی‌ها در سازمان‌های بین‌المللی
۶۶	عضویت و حق نمایندگی در سازمان‌های بین‌المللی
۶۶	مزایا و مصونیت‌های نمایندگان دولت‌ها در سازمان‌های بین‌المللی
۶۹	فصل سوم- تشریفات دیپلماتیک در عرصه بین‌الملل
۷۱	تشریفات دیپلماتیک و انواع آن

تعریف پروتکل.....	۷۱
اصول کلی تشریفات بین‌المللی.....	۷۳
رفتارهای دیپلماتیک.....	۷۵
۱. وقت شناسی.....	۷۶
۲. آداب ورود به جلسه و ترتیب نشستن پشت میز مذاکره.....	۷۶
۳. پذیرایی.....	۷۸
۴. خودداری از کشیدن سیگار در جلسه مذاکره.....	۷۸
۵. حجاب، آراستگی ظاهر.....	۷۹
۶. کنترل رفتار و رعایت آداب عمومی معاشرت.....	۸۰
۷. آداب معاشرت دست دادن.....	۸۲
الف) دست دادن در اولین برخورد.....	۸۳
ب) دودستی دست دادن.....	۸۳
ج) هرگز با میج دست ندهید.....	۸۳
د) فاصله شما هنگامی که دست می‌دهد باید مناسب باشد.....	۸۴
ح) سلام کردن لازمه آداب ملاقات دست دادن.....	۸۴
ج) همواره در دست دادن پیشقدم باشید و آخرین نفری باشید که دست خود را می‌کشید.....	۸۴
۸. نحوه معرفی و آشنایی.....	۸۵
۹. برابری نسبی از نظر تعداد افراد و تخصص گروه.....	۸۶
۱۰. آداب میزبان بودن: استقبال.....	۸۶
نحوه استقبال از مهمان.....	۸۶
آداب و تشریفات ایرانی.....	۸۸
۱. دست دادن به خانم‌ها.....	۸۹
۲. کراوات.....	۸۹
۳. پوشش زنان.....	۹۰
۴. ضیافت‌های دیپلماتیک.....	۹۰
ضمائم	۹۳
کنوانسیون وین راجع به روابط دیپلماتیک ۱۸ آوریل ۱۹۶۱.....	۹۵
منابع.....	۱۱۵

پیشگفتار

پر واضح است که توجه به تئوری و مفاهیم، یکی از مبرم ترین نیازهای پژوهشگران، استادان دانشگاه و دانشجویان به شمار می رود. به هر اندازه که رشته های حقوق، علوم سیاسی و روابط بین الملل در حوزه علمی و نظری، از انسجام، تخصص و قانونمندی بیشتری برخوردار باشند به همان اندازه نیز نیاز محافل آکادمیک و دانشگاهی به منابع بیشتر خواهد بود.

این کتاب برای رشته های علوم سیاسی، روابط بین الملل حقوق و حقوق بین الملل نگاشته شده است و همچنین دارای زمینه های کاربردی و مفیدی برای نمایندگان سیاسی و دیپلمات ها می باشد. یکی از زمینه های با اهمیت در تدوین این کتاب این است که ضمن توجه به عرصه تئوریک، دارای مباحثی است که در عالم واقع و در محیط سیاسی قابل رویت و هویدا است.

مجموعه حاضر دارای سه فصل می باشد که در فصل نخست به مفاهیم کلیدی در عرصه دیپلماسی و تعاریف آن پرداخته شده است و ضمن بیان تاریخچه ارتباطات دیپلماتیک، به انواع آن اشاره شده است در فصل دوم با وارد شدن به بحث ماموریت های دیپلماتیک در عرصه کنونی و بیان سلسله مراتب آن، به ذکر شرایط و ضوابط ماموریت های دیپلماتیک بر اساس کنوانسیون ۱۹۶۱ وین پرداخته شده و همچنین گفتنی است که این فصل ضمن بیان موارد فوق، به شکل همزمان دارای ابعاد سیاسی و حقوقی می باشد. و در فصل سوم و آخر به رفتارهای دیپلمات ها و تشریفات حضور در اماکن دیپلماتیک مهمانی ها و مراسم رسمی پرداخته شده و در نهایت آداب و رسوم و تشریفات که برای دیپلمات های ایرانی لازم الرعایه است بیان گردیده است.

آرزوی قلبی این قلم آن است که این اثر بتواند برای علاقه‌مندان به مسائل دیپلماتیک، به ویژه دانشجویان رشته علوم سیاسی و روابط بین‌الملل سودمند واقع شود و بر آگاهی آنان در این زمینه بیافزاید.

دکتر ابراهیم معراجی

دکترای روابط بین‌الملل و مدرس دانشگاه

دکتر محمد نوذاد

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی